

Jarné práce na Slovensku intenzívne pokračujú

Celková situácia

Priaznivé počasie umožnilo poľnohospodárom v 12. týždni vykonávať jarné práce vo väčšine regiónov. V ostatných regiónoch, a to najmä na severe Slovenska, začínajú jarné práce postupne, predovšetkým vzhľadom na vlhkosť pôdy. Poľnohospodárske subjekty v niektorých regiónoch zaznamenávajú poškodenie porastov ozimín raticovou zverou.

Priebeh počasia

Od pondelka 20.03.2017 teplý front postupoval cez našu krajinu ďalej na východ, pričom na naše územie začal prúdiť teplý a vlhký vzduch. V stredu 22.03.2017 postúpil na naše územie od severu zvlnený studený front. Vo štvrtok sa začal presúvať studený front z našej oblasti ďalej na severovýchod a k nám opäť postúpil teplý vzduch od juhu. V piatok 24.03.2017 sa cez Poľsko a Ukrajinu presúval studený front, ktorý čiastočne ovplyvnil počasie aj u nás na Slovensku. Súčasne sa od severozápadu začal nad naše územie rozširovať výbežok tlakovej výše.

Z hľadiska teplôt bol 12. týždeň relatívne teplý. Najnižšia nočná teplota v pondelok klesla na +4 až 0 °C, na juhozápade okolo +6 °C. Najvyššia denná teplota dosiahla 8 až 13 °C, v južnej polovici západného a na juhu stredného Slovenska 13 až 18 °C. Teplota vyvrcholila v piatok, kedy na Gemeri bolo 24,5 °C. V piatok po prechode zvlneného frontu sa ochladilo, pričom výnimočne v dolinách na -5 °C.

Fúkal juhozápadný až západný vietor 2 až 7 m/s (5 až 25 km/h). Polooblačné až oblačné počasie a s ojedinelými prehánkami a nezmenenými teplotami pokračovalo až do soboty 25.03.2017.

V celom pôdnom profile a v hlbšej vrstve bolo na juhozápade mierne sucho. V povrchovej vrstve bolo zaevidované začínajúce sucho na Záhorí, predovšetkým pri rieke Morava, pričom na ostatnom území Slovenska bol deficit zrážok menší. Najviac zrážok počas týždňa spadlo na Orave. Začiatok týždňa bol spočiatku oblačný, no v jeho druhej polovici pribúdalo slnečných dní. Najviac slnečným dňom bola nedeľa, kedy bol aj najvyšší výpar do 3 mm. Najveternejší deň bol piatok, kedy v oblasti Bratislavy bola priemerná rýchlosť vetra 9 m/s.

Informácie z regiónov

V okrese **Galanta** pokračovali jarné práce prihnojovaním obilnín, prípravou pôdy pod jariny a sejbou jarín okrem kukurice a niektorých olejní. Ideálne počasie prišlo jarným prácam, prospela by vlaha v podobe dažďa. Neboli evidované vyorávky, ani škody väčšieho rozsahu zo strany zveri a hlodavcov.

V okresoch **Senica a Skalica** pokračovala sejba cukrovej repy, vykonávala sa chemická ochrana repky proti krytonosom, súčasne prebiehalo prihnojovanie pšenice ozimnej a príprava pôdy pod sejbu kukurice.

V **nitrianskom regióne** (v okresoch Nitra, Zlaté Moravce, Topoľčany, Šaľa) priebeh počasia umožnil poľnohospodárom ukončiť osev jarných obilnín a strukovín aj v okrajových, vyššie položených oblastiach regiónu. V regióne prebiehali intenzívne práce v chemickej ochrane a výžive ozimín, ako aj príprave pôdy pod osev kukurice a slnečnice. V regióne sa produkuje cukrová repa na 4 600 ha, čo predstavuje cca 21 % plôch z osevu Slovenska. Aj napriek možnému riziku poškodenia jarnými mrazmi poľnohospodári vykonali osev na viac ako 40 % plôch. Porasty pšenice a repky sú po zime predbežne hodnotené v kategórii dobrých na cca 72 % v južnej časti regiónu začali porasty pociťovať nedostatok vlahy (vlahový deficit za 3 mesiace cca 100 mm).

V regióne **Nové Zámky** priaznivé počasie umožnilo plynulé pokračovanie v jarných prácach. Pokračoval osev jarných plodín a ošetrovanie ozimín. Osev jarných plodín bol ukončený u pšenice jarnej. Osev pokročil na 90% u jačmeňa jarného, na cca. 20% u slnečnice, na 14% u cukrovej repy, na cca. 67% je osiaty hrach ozimný a na 45% ostatné olejninu.

V **komárňanskom okrese** po skončení sejby jačmeňa jarného, pšenice jarnej, hrachu a maku sa dosievali posledné hektáre cukrovej repy. Zároveň sa začala i sejba slnečnice. Ďalej pokračovala príprava pôdy pre sejbu kukurice.

V regióne **Levice** bol ukončený výsev jačmeňa, maku a hrachu, bolo ukončené prihnojovanie porastov ozimín, vykonáva sa príprava pre výsev ďalších plodín.

V regióne **Trenčín** (okresy Myjava, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín) bolo vplyvom menej priaznivého počasia tempo jarných prác zmiernené, postupne sa končí s osevom jarného jačmeňa a jarnej pšenice. Zároveň poľnohospodári pokračujú v prihnojovaní ozimín a začali so sejbou cukrovej repy.

V okrese **Bánovce nad Bebravou** pokračovali jarné práce, stav ozimín je dobrý, až na niektoré riedke porasty, čo spôsobila oneskorená sejba, bolo by vhodné pozastaviť ich rast, aby sa viac rozkorenili. Poľnohospodári vykonávali postreky repky ozimnej, začali aj s prípravou pôdy pre sejbu cukrovej repy.

V regióne **Považskej Bystrice a Ilavy** sa začali jarné práce, prebiehala príprava pôdy na siatie, hnojenie a ošetrovanie ozimín. Obilniny dobre prezimovali. V niektorých častiach regiónu (najmä okres Ilava) je hlásené poškodenie porastov lesnou zverou.

Poľnohospodárom v regióne **Prievidza** priebeh počasia na konci predchádzajúceho týždňa výrazne skomplikoval osev jarín. Zrážkový úhrn 25-35 mm prerušil jarné práce na poliach Hornej Nitry. Až koncom týždňa sa mohlo pokračovať v oseve jarín a k prihnojovaniu ozimných obilnín a repky. Niektoré subjekty pristupujú už k druhej nitrácii repky. Subjekty na juhu okresu už začali aj s prípravou pod cukrovú repu. Viaceré subjekty robia monitoring burín ako aj prvých škodcov na

ozimnej repke a pripravujú sa na aplikáciu herbicídov a insekticídov podľa prahu škodlivosti ako aj preventívne. Osevy sa postupne presunuli aj na sever okresu.

V rámci jarných prác sa v regióne **Liptovského Mikuláša** vykonával výsev pšenice jarnej a jačmeňa jarného.

V **lučeneckom** regióne vďaka priaznivému počasiu jarné práce napredovali. Porasty ozimín vo všeobecnosti prezimovali bez problémov. Vyorávky boli zatiaľ nahlásené v malom rozsahu. U obilnín boli vyorávky spôsobené čiastočne holomrazmi, časť plochy ozimín je poškodená srnčou zverou. Rovnaká situácia je pri repke ozimnej, viacerí poľnohospodári sa rozhodovali, či repku ozimnú vyorať pre holohryzy.

V regióne **Rimavskej Soboty** prebiehali jarné práce v plnom prúde. Končí sa etapa osevu plodín prvého sledu. Prebieha príprava pôdy, hnojenie, chemické ošetrenie pred osevom kukurice a ostatných plodín druhého sledu.

V **košickom regióne** jarné práce pokračovali veľmi dobre, prišlo im priaznivé počasie. Sejba pšenica a repky bola na 60 % až 70% hotová, poľnohospodári začali s výsevom jačmeňa, pokračovalo prihnojovanie porastov liadkom.

V okrese **Bardejov** sa pomaly začalo s jarnými prácami, prebiehalo prihnojovanie, ošetrenie porastov a príprava pôdy na jarný osev.

V regióne **Prešov** prebieha výsev jarín a prihnojovanie.

Situácia v jarných prácach v okrese **Stará Ľubovňa** sa oproti minulému týždňu nezmenila. Začiatku jarných prác bránili klimatické a poveternostné podmienky, predovšetkým mokrá pôda a tiež nočné mrazy.

Zdroje: Internetová stránka SHMÚ, RPPK a poľnohospodárske subjekty hospodáriace na území Slovenska